

Ca Sĩ Hải Ngoại về Ca Hát ở Việt Nam

Trách Chi Những Kẻ Chỉ Biết Lợi Nhuận

Đỗ Văn Phúc

Ngày xưa, ông Đào Duy Từ tuy là một nhân tài lỗi lạc, nhưng vì là con của một đào hát cô đầu, nên không được đi thi để ra làm quan như các sĩ tử khác. Xã hội Việt Nam cho đến thời Cộng Hoà, vẫn coi những người hoạt động trong giới ca hát là thấp kém nhất; không có trong sự xếp loại "Sĩ, Nông, Công, Thương, Binh". Vì thế, mới có chữ "Xướng Ca Vô Loài"

Khác với xã hội Tây Phương mà nghệ thuật trình diễn đã được coi trọng từ hàng trăm năm trước, nhất là khi có quan điểm tân tiến về bình đẳng xã hội ;

Việt Nam ta vẫn coi nhẹ nghề ca hát, kịch trường. Một phần do ảnh hưởng phong kiến, một phần cũng do tự những giới trong nghề trình diễn phần lớn xuất thân kém cỏi và ít chịu thăng tiến về kiến thức và phẩm cách. Họ thường nổi lên do chút tài thiên phú. Có một số ít học, mà không qua các lớp đào tạo để có những kiến thức cơ bản trong nghề và các kiến thức về xã hội. Vì thế, một phần của giới này có lối sống buông thả, thiếu phẩm hạnh, thiên về lợi danh.

Theo làn sóng người di tản tị nạn Cộng Sản, các ca sĩ nhạc sĩ cũng có mặt rất sớm trên mảnh đất tự do. Sau đó, những chuyến vượt biên, đoàn tụ đã đem lại thêm rất nhiều người tài danh để đủ khả năng hình thành một sinh hoạt văn nghệ sống động tại Hoa Kỳ và các nước tự do – là món ăn tinh thần không thể thiếu được của những người Việt mới định cư, chưa hội nhập vào đời sống văn hoá hoàn toàn khác lạ của các nước sở tại.

Những năm khi còn ở trong các trại tù Cộng Sản, chúng tôi luôn luôn nuối tiếc về sự "khai tử" của nền văn hoá văn nghệ phong phú của miền Nam Tự do. Nhưng nhờ các ca, nhạc sĩ di tản, nền văn hoá, văn nghệ đã được hồi phục và phát triển mạnh. Các bản nhạc được ghi chép lại, trình diễn và phổ biến rộng rãi đã trở thành niềm vui và hy vọng cho hàng triệu người Việt chúng ta không những ở hải ngoại mà cả ngay trong nước. Đó là điểm son mà chúng tôi không hề quên.

Người Việt hải ngoại đã trả công xứng đáng cho các ca, nhạc sĩ, các chương trình Thúy Nga, Asia, các đại nhạc hội tổ chức khắp nơi bằng sự tham dự đông đảo, bằng các bài báo vinh danh, quảng bá. Những tưởng rằng tấm lòng của họ sẽ chung thủy với sự cố vũ, đùm bọc của đồng hương.

Nhưng mấy năm gần đây, làn sóng những ca (có vài nhạc sĩ) quay bước trở về Việt Nam để mua nhà, mở tiệm, ca hát càng ngày càng tăng.

Thậm chí có những ca nhạc sĩ còn lếu láo tuyên bố ca tụng Cộng Sản và được Cộng Sản ban cấp bằng khen ve vuốt.

Những người này không lâu trước đây còn đứng trên sân khấu Asia, Thúy Nga, mặc áo lính, hát những bài ca tụng chế độ Cộng Hoà, vinh danh người lính miền Nam; thì dùng một phát, trở mặt thấy xuất hiện trên sân khấu Sài Gòn.

Có những ca sĩ trở mặt nhiều lần, từ đỏ sang vàng, kiếm được chồng sang, kiếm được chút vốn, lại trở từ vàng sang đỏ. Có kẻ sau khi về đỏ, bị lừa bịp, hất cẳng lại từ đỏ sang vàng nhanh đến chóng mặt.

Sự trở cờ, quay mặt này làm hao tổn không ít bút mực lời bàn trên các trang web, báo chí hải ngoại. Người ta lên án, chê bai thậm chí thóa mạ bằng nhiều chữ rất tàn độc.

Đa phần là do các ca sĩ đã luống tuổi, giọng ca đã bể không còn hơi. Ở hải ngoại, khán giả còn chút cảm tình mà chấp nhận. Họ tưởng có thể mò về Việt Nam để được vỗ tay vì chút dư âm của dĩ vãng xa xưa. Người ta đã miệt thị những kẻ này bằng các chữ khó nghe như "con Nhện Trắng Gò Công", " Nguyễn Cao Kỳ Cầu ", " Trịnh Hủ " ...

Người viết bài này đã hơn một lần lên tiếng đề nghị không nên mất thì giờ về những ca sĩ này. Vì xét cho cùng, họ không phản bội điều gì cả. Họ không tôn thờ lý tưởng nào mà chỉ là những người làm tiền, kiếm danh vọng.

Ngoài một số ít các ca nhạc sĩ có trình độ, có ý thức chính trị như Lê Dinh, Duy Khánh, Lam Phương, Ngọc Minh... đa số không hề có chút lập trường, nhận thức chính trị nào. Họ ra đi khỏi Việt Nam là để trốn chạy một chế độ mà họ không thể sống thoải mái được như trong một xã hội tự do.

Điểm này có vẻ nghịch lý, vì kinh tế cũng là một phần trong phạm trù chính trị. Nhưng trong thâm tâm họ, họ không có cái tầm nhìn như thế. Vì thế, khi có cuộc sống thoải mái ở nước ngoài, mà lại được đi về Việt Nam ca hát, thì họ tận dụng ngay cơ hội. Mục đích của họ chỉ là tiền và danh thôi.

Lỗi là tại chúng ta đặt quá nhiều kỳ vọng vào họ và đánh giá họ cao hơn nhiều thực chất của họ. Đơn thuần, họ là những nghệ sĩ, chỉ biết đồng tiền và danh vọng.

Những nhạc sĩ khi viết bản nhạc do tình cảm thẩm thiết với đối tượng, âm điệu nhạc sẽ có hồn, và lời nhạc sẽ thanh thoát (đó là Chiều Mưa Biên Giới, Anh Đi Chiến Dịch, Ngày Trở Về, Quê Nghèo...); trái lại

thì chỉ là những nốt sol, đô, mi ráp vội vàng cho đủ một bài ca, cho đúng nhạc lý, và lời thì chấp vá, ngọng nghịu đến vô duyên.

Người ca sĩ khi hát vì sự đồng cảm với nội dung bài hát thì giọng hát tuyệt vời, thấm vào từng thớ thịt, giòng máu người nghe, làm cho họ xúc động đến rơi lệ. Ngược lại, thì chỉ là một giải trí cho qua thời gian mà không để lại một ấn tượng nào.

Trong cuốn phim "From Here to Eternity", khi Binh Nhì Angelo Maggio (do Frank Sinatra đóng) bị tên Thượng Sĩ Phì Lũ Fatso Judson (Ernest Borgnine) bắt nhốt và đánh chết; người bạn rất thân là Binh Nhì Robert Lee Prewitt (Montgomery Cliff) đã thổi ba hồi kèn tiễn biệt lúc sáng mai với nước mắt ràn rụa. Âm vang thốn thức từ đáy con tim của người lính nghệ sĩ đã làm cho cả doanh trại đều ngồi dậy nhìn ra và cảm xúc tột cùng.

Chúng ta đang sống trong một xã hội tư bản do chúng ta lựa chọn và chấp nhận (dù chỉ là sự lựa chọn bắt buộc giữa hai chế độ Tư bản và Cộng sản).

Chế độ Tư bản dựa trên lợi nhuận, và luật cung cầu. Khi có cầu, thì mới có cung. Hết nhu cầu về phương diện này, thì nhà sản xuất xoay qua cung cấp cho mặt khác đang có nhu cầu nổi lên. Họ làm thế vì lợi nhuận chứ không hoàn toàn vì lòng yêu thương phục vụ khách hàng. Dù rằng trên các quảng cáo, luôn luôn mở miệng nói : "We are here for you". Phải nói rằng " we are here for money ! " mới đúng.

Các ca nhạc sĩ, các nhà sản xuất băng đĩa không là ngoại lệ. Họ phải sống trước đã. Ngay cả anh chị em cựu tù nhân chính trị cũng thế thôi. Những năm mới qua Mỹ, đi làm thuê cho các hãng xưởng, họ rất hăng hái chống cộng. Họ lên án văn hoá phẩm VC, họ chê trách những ai nghe nhạc VC, đọc báo VC.

Nhưng sau khi có một số vốn bỏ ra đầu tư, những người kinh doanh về sách báo, băng nhạc, phim ảnh đã sớm chiều theo thị hiếu khách hàng mà nhập cảng những băng nhạc, DVD từ Việt Nam với nội dung ban đầu là những bài hát cho trẻ em, rồi đến những băng hài hước rẻ tiền, và sau đó, không ngần ngại nhập luôn những băng phim truyện mà chắc chắn có ít nhiều tuyên truyền cho CS.

Câu trả lời của họ luôn luôn là: " Mình buôn bán, thì khách hỏi gì phải tìm cho có !!!"

Các vị chủ chợ, địa ốc, chuyển tiền thì khỏi nói. Làm sao mà họ không bị quyến rũ bởi mức lời hàng chục, hàng trăm ngàn đô la mỗi tháng?

Chúng ta thử nghe một đoạn của ông Nam Lộc, một MC chuyên nghiệp mà nhiều người tị nạn rất ngưỡng mộ khi trả lời phóng viên Xuân Hồng của đài BBC trong chương trình "Lá Thư Hàng Tuần" phát thanh sáng Thứ Bảy 26 tháng 5, 2007 tại Hoa Kỳ

Trích :

Xuân Hồng : Xin ông Nam Lộc cho biết các chương trình ca nhạc của Trung tâm Asia thường dựa vào những yếu tố nào để thực hiện?

Nam Lộc : Thưa anh, Asia Entertainment là một trung tâm ca nhạc và sinh hoạt nghệ thuật tư nhân phục vụ cho khán thính giả người Việt tại hải ngoại.

Do đó khi thực hiện các chương trình ca nhạc, chúng tôi hoàn toàn dựa vào cảm quan cùng nhu cầu thưởng ngoạn của người tiêu thụ. Chính vì thế mà hầu hết các nhạc phẩm được sử dụng và trình bày trong mọi đĩa nhạc đều là những ca khúc được khán thính giả yêu thích hoặc yêu cầu, vì nó phản ánh đúng tâm trạng, hoàn cảnh cùng nỗi niềm và thị hiếu của người nghe.

Có thể, thì khán thính giả mới mua DVD và trung tâm mới có lợi nhuận để tiếp tục thực hiện các sản phẩm mới.

Ngưng trích

Vậy thì khi Cộng Đồng tị nạn chống Cộng tích cực thì họ làm băng nhạc, hát các bài chống Cộng. Khi Cộng Đồng chống Cộng yếu đi, và có thể kiếm tiền ở quốc nội, thì họ đi hai hàng.

Khi Cộng Đồng hải ngoại không còn là con bò sữa, do những đợt di dân sau này với hàng loạt khán thính giả mới đến Hoa Kỳ càng ngày càng đông không thiết tha gì với nhạc cũ miền Nam thì họ bắt buộc phải chuyển qua loại nhạc khác mà có thể là nhạc từ Việt Nam; hay mò về Việt Nam quay phim, ca hát ca tụng Việt Cộng để kiếm tiền ở Việt Nam.

Tóm lại, một khi đã bước vào vòng doanh thương, chỉ có tiền là " mục tiêu tối hậu". Tổ quốc, đồng bào chỉ là những khái niệm xa lạ, mơ hồ. Tiền đếm được, mua được những ước muốn, áo quần, nữ trang đua đòi vì nhu cầu ăn diện của giới nghệ sĩ rất cao.

Cái lỗi là do chúng ta đã kỳ vọng vào những điều mà họ không hề có; và đánh giá họ quá cao so với tầm vóc của họ.

Nhưng cũng xin đừng quơ đũa cả nắm mà mắng mỏ người ta là xướng danh vô loài, tội nghiệp cho những nghệ sĩ có lòng và có tư cách.

Đỗ Văn Phúc

Cuối Đông năm Canh Dần, Jan. 2010.

Michael Do (Do Van Phuc)

webpage: www.michaelpdo.com

Vietnamese Communists must render FREEDOM, DEMOCRACY and HUMAN RIGHTS to the people before a political defeat would cost them their livelihood and even their lives.